

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Martina Lachmanna a Mgr. Martina Kříže v právní věci

žalobce: J. B.,
bytem [adresa]
adresa pro doručování [adresa]

proti

žalované: Univerzita Karlova v Praze
sídlem Ovocný Trh 3, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy v Praze ze dne 19. 8. 2016,
čj. POP/UKRUK/4/124863/2016,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy v Praze (dále též „**rektor**“) ze dne 19. 8. 2016, čj. POP/UKRUK/4/124863/2016 (dále též „**Napadené rozhodnutí**“), kterým byla zamítnuta žádost žalobce o přezkoumání rozhodnutí rektora ze dne 25. 4. 2016, čj. POP/UKRUK/4/124863/2016 (dále též „**Prvostupňové rozhodnutí**“). Prvostupňovým rozhodnutím rektor dle § 68 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 58 odst. 2 – 4 a odst. 8 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), v rozhodném znění (dále jen „**zákon o vysokých školách**“), stanovil žalobci poplatek spojený se studiem ve výši 17 000 Kč za dalších započatých 6 měsíců studia od 4. 3. 2016 do 4. 9. 2016.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

2. Napadeným rozhodnutím, které bylo žalobci doručeno dne 8. 9. 2016, rektor žádost žalobce o přezkoumání Prvostupňového rozhodnutí zamítl a naposledy uvedené rozhodnutí potvrdil.

II. Rozhodnutí žalovaného (napadené rozhodnutí)

3. Rektor v odůvodnění Napadeného rozhodnutí uvedl, že Prvostupňovým rozhodnutím stanovil žalobci jako správní orgán prvního stupně podle § 58 odst. 3 a 4 zákona o vysokých školách ve spojení s čl. 6 odst. 2 Přílohy č. 6 Statutu Univerzity Karlovy – Poplatky spojené se studiem (dále jen „Příloha č. 6 Statutu“) poplatek za delší studium ve výši 17 000 Kč na dobu od 4. 3. 2016 do 4. 9. 2016 se splatností do 31. 7. 2016.
4. Rektor v odůvodnění Napadeného rozhodnutí dále popsál, že žalobce dne 4. 3. 2016 studoval magisterský studijní program Mezinárodní teritoriální studia na Fakultě sociálních věd žalované, přičemž žalobce je současně absolventem magisterského studijního programu Právo a právní věda na Právnické fakultě žalované, který absolvoval dne 16. 1. 2013.
5. Rektor potvrdil správnost posouzení rozhodných otázek v Prvostupňovém rozhodnutí a vypořádal se s námitkami vznesenými žalobcem v jeho žádosti o přezkoumání Prvostupňového rozhodnutí. Především pak v odůvodnění Napadeného rozhodnutí uvedl důvody, pro které nepřisvědčil námitce žalobce, že žalovaná nebyla oprávněna stanovit poplatek za delší studium podle § 58 odst. 4 ve spojení s odst. 3 zákona, neboť nebyl v předmětné věci naplněn předpoklad předvídaný v odst. 3 naposledy uvedeného ustanovení spočívající v překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok. Rektor v tomto směru v odůvodnění Napadeného rozhodnutí poukázal na to, že žalobci nebyl stanoven poplatek za další studium, ale poplatek za delší studium v dalším studijním programu, přičemž zdůraznil, že u absolventů je nezaplatněna pouze standardní doba dalšího studia, kterou však žalobce překročil. Rektor současně v odůvodnění Napadeného rozhodnutí poukázal na to, že správnost žalovanou zvoleného postupu potvrdil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 8. 2013, čj. 7 As 46/2013 - 34, č. 2964/2014 Sb. NSS.
6. V návaznosti na uvedené proto rektor uzavřel, že vzhledem k § 68 odst. 4 zákona o vysokých školách a čl. 3 odst. 4 Přílohy č. 6 Statutu žádost o přezkoumání Prvostupňového rozhodnutí zamítl a rozhodnutí potvrdil.

III. Žaloba

7. Žalobce v podané žalobě zdůraznil, že mezi účastníky řízení není sporný skutkový stav, a vznesl jediný žalobní bod, kterým namítl nezákonnost Napadeného rozhodnutí a Prvostupňového rozhodnutí spočívající v nesprávné aplikaci § 58 odst. 3 a 4 zákona o vysokých školách záležející v tom, že žalovaná nebyla podle žalobce oprávněna stanovit poplatek za delší studium v dalším studijním programu podle § 58 odst. 4 ve spojení s odst. 3 zákona, neboť nebyl v předmětné věci naplněn předpoklad předvídaný v odst. 3 naposledy uvedeného ustanovení spočívající v překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok.

IV. Vyjádření žalované

8. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 20. 1. 2017 potvrdila, že mezi účastníky není sporným skutkový stav. Spornou je rovněž podle žalované toliko otázka, zda se má osobě, která absolvovala studijní program a studuje v dalším studijním programu vyměřit poplatek podle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách již po překročení standardní doby studia, nebo až tehdy, kdy bude standardní doba dalšího studia překročena o jeden rok.

9. Žalovaná konstatovala, že žalobce je absolventem magisterského studijního programu Právo a právní věda na Právnické fakultě žalované, který absolvoval dne 16. 1. 2013. Proto mu v daném případě nebyl vyměřen poplatek podle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách, ale poplatek podle § 58 odst. 4 zákona o vysokých školách při použití odst. 3 uvedeného ustanovení.
10. Žalovaná v návaznosti na rekapitulaci předmětných ustanovení zdůraznila, že celková doba žalobcova dalšího studia překročila standardní dobu studia, tj. dva roky, neboť (jak sám žalobce uvádí) žalobce studuje jako absolvent magisterského studijního programu v dalším studijním programu již dva roky a jedenáct měsíců. V případě absolventa zákon o vysokých školách neposkytuje nezaplatněnou dobu dalšího studia v rozsahu standardní doby studia navýšené o jeden rok.
11. Správnost tohoto přístupu podle žalované potvrdil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 8. 2013, čj. 7 As 46/2013 - 34, č. 2964/2014 Sb. NSS.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

12. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. O podané žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, když byly pro takový postup dány předpoklady stanovené v § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci řízení s rozhodnutím ve věci bez jednání souhlasili (jejich souhlas byl s ohledem na § 51 odst. 1 větu druhou s. ř. s. presumován). Žalobce přitom nenavrhл provedení důkazních prostředků, které by nebyly součástí správního spisu předloženého žalovanou, a které by bylo třeba provést při jednání.
13. Městský soud v Praze úvodem předesílá, že správní soudy v minulosti konstatovaly, že rozhodnutí o stanovení poplatku podle § 58 zákona o vysokých školách je rozhodnutím správního orgánu podléhajícím přezkumu ve správním soudnictví. Soud v tomto ohledu za všechny poukazuje na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2006, čj. 2 As 50/2004 - 64, publikovaném pod č. 907/2006 Sb. NSS, podle nichž *„stanovení poplatku studentovi dle § 58 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, za studium delší, než je standardní doba zvětšená o jeden rok, s vymezením výše tohoto poplatku, vzniku povinnosti hradit tento poplatek a termínu splatnosti, je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., které je přezkoumatelné soudem ve správním soudnictví“*.
14. Za situace, kdy mezi účastníky řízení nebyl sporným skutkový stav, mohl soud přistoupit k posouzení důvodnosti jediného žalobního bodu, kterým žalobce namítal, že žalovaná nebyla oprávněna stanovit poplatek za delší studium v dalším studijním programu podle § 58 odst. 4 ve spojení s odstavcem 3 zákona, neboť nebyl v předmětné věci naplněn předpoklad předvídaný v odst. 3 naposledy uvedeného ustanovení spočívající v překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok.
15. Soud připomíná, že podle § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách platí, že *„na rozhodování o právech a povinnostech studenta se nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Rozhodnutí musí být vydáno do 30 dnů ode dne přijetí žádosti nebo oznámení předmětné skutečnosti“*.
16. Podle odst. 2 uvedeného ustanovení platí, že *„o rozhodnutí o právech a povinnostech studenta musí být student prokazatelným způsobem uvědomen. Rozhodnutí se vyznačuje do dokumentace o studentech vedené vysokou školou nebo její součástí, na které je student zapsán“*.
17. Podle odst. 3 písm. f) předmětného ustanovení pak platí, že *„rozhodnutí ve věcech vyměření poplatku spojeného se studiem podle § 58 odst. 3 a 4 musí být vyhotoveno písemně, musí“*

obsahovat odůvodnění a poučení o možnosti podat žádost o přezkoumání a musí být studentovi doručeno do vlastních rukou. Případný způsob náhradního doručení ve věcech uvedených v písmenech a) až f) může stanovit vnitřní předpis vysoké školy nebo její součásti“.

18. Odst. 4 první věta uvedeného ustanovení pak aprobuje přípustnost opravného prostředku proti takovému rozhodnutí, když stanoví, že „*student může do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí podle odstavce 3 doručeno, požádat o přezkoumání rozhodnutí; zmeškání této lhůty lze ze závažných důvodů prominout*“.
19. Soud současně nepřehlédl, že podle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách platí, že „*studuje-li student ve studijním programu déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každých dalších započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu; do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, přičemž období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou. Od celkové doby studia vypočtené podle tohoto odstavce se však nejdříve odečte uznaná doba rodičovství*“.
20. Z odst. 4 tohoto ustanovení se pak podává, že „*studuje-li absolvent bakalářského nebo magisterského studijního programu v dalším bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každý další započatý jeden rok studia nejvýše základ podle odstavce 2; to neplatí, studuje-li absolvent bakalářského studijního programu v navazujícím magisterském studijním programu či jde-li o souběh řádných studijních programů nepřesahující standardní dobu studia programu jednoho. Pokud celková doba dalšího studia překročí standardní dobu studia, stanoví veřejná vysoká škola poplatek za studium podle odstavce 3*“ (pozn. zvýraznění doplněno).
21. Mezi účastníky je tedy, zjednodušeně řečeno, sporným, zda lze osobě, která absolvovala studijní program a studuje v dalším studijním programu, vyměřit poplatek podle § 58 odst. 4 věty poslední ve spojení s § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách již po překročení standardní doby studia, nebo až tehdy, kdy bude standardní doba dalšího studia překročena o jeden rok.
22. Soud nepřehlédl, že shodnou právní otázkou se správní soudy v minulosti opakovaně zabývaly. V recentním rozsudku ze dne 22. 6. 2017, čj. 9 As 160/2016 - 49, přitom Nejvyšší správní soud jednoznačně potvrdil správnost postupu žalované, když uzavřel, že při vyměření poplatku za delší studium v dalším studijním programu podle § 58 odst. 4 věty poslední ve spojení s § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách se dobrodinní prodloužení bezplatného studia o jeden rok neuplatní.
23. Nejvyšší správní soud v označeném rozhodnutí vyšel z žalovanou označeného rozhodnutí čj. 7 As 46/2013 - 34, a konstatoval, že „*na absolventa se zásadně použije § 58 odst. 4 zákona o vysokých školách a až odkazem v tomto ustanovení se na něj může aplikovat § 58 odst. 3 citovaného zákona*“. Přitom uzavřel, že ustanovení § 58 odst. 4 věty poslední zákona o vysokých školách „*jasně stanoví, že poplatek za delší studium (dle zákona „poplatek za studium podle odstavce 3“) vyměří vysoká škola, jen pokud studium dalšího studia překročí standardní dobu studia. Oproti § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách se tato standardní doba studia neprodlužuje o jeden rok*“.
24. Nejvyšší správní soud v uvedeném směru uvážil, že „*zákonodárce si uvědomoval společenskou prospěšnost vysokoškolského vzdělávání, avšak jeho poskytování nepovažoval za*

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

únosné v takové míře, jako je tomu u vzdělání základního nebo středního stupně. Toto hledisko reflektoval ve vykládaných ustanoveních. Stát tak podporuje v první řadě dosažení jednoho vysokoškolského titulu [bakalářského (resp. přímo magisterského nenavazujícího) titulu] v určitých mezích plně. To zákonodárce vyjádřil tím, že umožnil bezúplatné studium bakalářských a magisterských nenavazujících studijních programů v celkové době standardního studia prodloužené o další jeden rok. Pokud je však tato doba překročena, dochází již ke zpoplatnění studia formou poplatku za delší studium, které musí být minimálně ve výši jedenapůlnásobku zákonem stanoveného základu. Jde tedy již o jistou regulaci délky studia, která vede i k tomu, aby nebyl systém vysokoškolského studia zatěžován věčnými studenty, kteří reálně nejsou schopni vysokoškolské studium ukončit, nebo jen za neadekvátní dobu. Získání dalšího vysokoškolského titulu bylo zákonodárcem sice považováno za určitý nadstandard, nicméně v zásadě prospěšný, a proto byla obecně za toto delší studium zavedena možnost výběru poplatku za další studium, které však bylo ohraničeno naopak maximální možnou výší jednonásobku zákonem stanoveného základu. Teprve v okamžiku, kdy uvedené studium překročilo délku již pouze standardního studia (tedy nikoliv prodlouženého o jeden rok) dochází opět k výraznější regulaci délky studia výběrem poplatku za delší studium ve výši minimálně jedenapůlnásobku základu“.

25. Městský soud v Praze se s těmito závěry vyslovenými Nejvyšším správním soudem plně ztotožňuje a neshledává důvodu se od nich odchýlit ani na půdorysu nyní posuzované věci. Pro větší stručnost soud na tyto závěry v plném rozsahu odkazuje a uzavírá, že při stanovení poplatku rozhodnutím podle § 58 odst. 4 věty poslední ve spojení s § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách se dobrodinné prodloužení bezplatného dalšího studia o jeden rok neuplatní.
26. S ohledem na tyto závěry pak soudu nezbylo než shledat jedinou žalobcem uplatněnou žalobní námitku nedůvodnou a uzavřít, že Napadené rozhodnutí není zatíženo vadou nezákonnosti pro nesprávné posouzení rozhodné právní otázky. Žalovaná postupovala podle soudu zcela v souladu se závěry vyplývajícími z výše označené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu, když žalobci Prvostupňovým rozhodnutím stanovila poplatek za delší studium v dalším studijním programu již po překročení standardní doby tohoto dalšího studia.
27. Na základě všech shora uvedených skutečností soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji výrokem I. tohoto rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
28. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalované pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 26. června 2018

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu